تماشای کنسرت از خانه

اولین دوره کنسرت‌های آنلاین موسیقی نواحی به مدت چهار شب و در هر شب دو اجرا از ۲۳ مرداد، ساعت ۲۱ برگزار خواهدشد. بر این اساس در شب اول، پنجشنبه (۲۳ مرداد) در قسمت اول موسیقی سیستان و بلوچستان با هنرنمایی خداداد شکل‌زهی و فاروق رحمانی و در قسمت دوم موسیقی بوشهر با اجرای حیدر سلمانی و حیدر احمدی پخش خواهدشد، و جمعه (۲۴ مرداد) نیز موسیقی کرمانشاه با هنرنمایی سیدآرش شهریاری و میلاد داول و در قسمت دوم موسیقی لرستان با اجرای احسان عبدی‌پور و بابک پیمانی پخش خواهد شد. شنبه (۲۵ مرداد) موسیقی شرق خراسان با اجرای علی درافشان و غلام‌رسول صوفی و در قسمت دوم موسیقی خوزستان با اجرای احمد بیت‌سیاح و سعید سیاحی پخش خواهدشد. در روز یکشنبه ۲۶ مرداد نیز موسیقی شمال خراسان با اجرای ایوب سعیدی و همچنین در قسمت دوم موسیقی آذربایجان با اجرای سونار نجاری و پانید ستاری پخش خواهدشد.

موسیقی مرگ در میانه تابستان

مروری بر رویدادهای هنر و ادبیات در هفته‌ای که گذشت

هنر و کرونای هفته [باندراس و دیگران]

صف طویل کرونا در سینما

باورش ساده نیست؛ حتی اگر عکس‌های تازه‌ترش را در این سال‌ها دیده باشید، باور این‌که آن جوان خوش‌سیمای فیلم «دسپرادو» حالا پا به دهه هفتم زندگی‌اش گذاشته است، باورکردنی نیست. آنتونیو باندراس را می‌گوییم که این هفته اعلام کرد او هم به کرونا مبتلا شده است.

او خبر را دقیقا روز تولد ۶۰سالگی‌اش مخابره کرد و در اینستاگرامش نوشت می‌خواهد از فرصت قرنطینه برای خواندن و نوشتن بهره ببرد. البته اگر تعجب می‌کنید آقای بازیگر بدون سوابقی در نوشتن و نیز اهل مطالعه بودن، حالا چنین فرهیخته شده است، این را نگذارید پای این‌که کرونا و قرنطینه همه را کتابخوان، نویسنده و فرهیخته کرده است. مدتی است او با انتخاب‌هایش در سینما نشان داده از تمرکزش بر سینمای تجاری کاسته و در فیلم‌هایی متفاوت ایفای نقش می‌کند. از جمله همین تازه‌ترین‌شان «درد و شکوه» به کارگردانی پدرو آلمادورا هموطنش که برای او نامزدی اسکار بهترین بازیگر نقش اول مرد را هم به همراه داشت.

حالا باید نام باندراس را به فهرست نسبتا بلند بازیگرانی بیفزاییم که دچار ویروس کرونا شده‌اند؛ مهم‌ترین‌شان شاید همبازی باندراس در فیلم فیلادلفیا باشد؛ تام هنکس که او نیز اخیرا از ابتلای خود و همسرش، ریتا ویلسون به کرونا خبر داده بود.

ادریس البای بازیگر هم به همراه همسرش دچار کرونا شد و البته آن را شکست داد و جالب این‌که پس از بهبود، صندوقی ۴۰ میلیون دلاری برای درمان مبتلاها راه انداخت. کرونا یقه مل‌گیبسون را هم گرفت و یک هفته او را روی تخت بیمارستان خواباند، هر چند او هم بهبود یافت. پیش از اینها هم که کرونا حمله‌ای تمام‌عیار به خانواده باچان در هند را تجربه کرد و برای مدتی آمیتاب باچان و عروسش آیشواریا رای را از پا انداخت. حالا آنها هم بهبود یافته‌اند.

رویداد هفته [هنر ایران در جهان]

صادرات در بازار کساد

صابر محمدی

ادبیات و هنر

این هفته، با وجود کسادی نسبی در اغلب حوزه‌های هنر و ادبیات، چند خبر از حضور ادبیات و هنر ایران در عرصه‌های بین‌المللی مخابره شد:

عکس: طلا و روبان منهتن برای ایران

عکاسان ایرانی، جوایز جشنواره منهتن نیویورک ۲۰۲۰ را درو کردند. عکس «مناجات و مسجد» از بابک مهرافشار مدال طلای جشنواره و عکس «دختر کرد» از او روبان فیاپ، عکس «آدم‌ها و گل‌ها» از سیداحسان مرتضوی مدال نقره فیاپ، عکس «افغانستان» از مهدی زابل‌عباسی مدال برنز جشنواره، عکس «بردگی» از او مدال نقره جشنواره و عکس «اندوه مادرانه» از ریحانه شاداب جوپشتی روبان جشنواره را کسب کردند.

ادبیات کودک: توجه به موز خندان ایرانی

«موزی که می‌خندید» نوشته حمیدرضا شاه‌آبادی که در نشر افق منتشرشده، به‌عنوان کتاب برگزیده برای قرارگرفتن در فهرست «آثار ممتاز جهان در مورد کودکان و نوجوانان معلول» انتخاب شد.

سینما: سینمای ایران در ژاپن

سومین جشنواره و هفته فیلم ایران در ژاپن برپاست. می‌گویند روابط تاریخی و فرهنگی ما با چشم بادامی‌ها، قدمتی ۱۳۰۰ ساله دارد.

سینماگر ایرانی در الجزایر

نهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه «البوابه»، حبیب باوی ساجد را به‌عنوان یکی از اعضای ثابت هیات گزینش و انتخاب جشنواره معرفی کرد.

باز هم منهتن؛ این بار سینمای ایران

فیلم کوتاه «کلاس رانندگی» به کارگردانی مرضیه ریاحی در DVD فینالیست‌های جشنواره «منهتن» آمریکا که واجد شرایط آکادمی اسکار و بزرگ‌ترین و نخستین جشنواره جهانی فیلم کوتاه در جهان است، منتشر شد.

سینمای کودک و نوجوان

فیلم سینمایی «قطار آن شب» به کارگردانی حمیدرضا قطبی در پنجمین جشنواره اشلینگل آلمان به نمایش درخواهدآمد؛ جشنواره‌ای که ۱۹ تا ۲۶ مهر برپا خواهد بود. «قطار آن شب» با اقتباس از رمان قطار آن شب نوشته احمد اکبرپور در ژانر کودک و نوجوان ساخته شده است و افشین هاشمی، سیامک صفری، مریم بوبانی، بهناز نادری، بهرام شاکری و بازیگر خردسال آیلین رشیدیان در این اثر سینمایی به ایفای نقش پرداخته‌اند.

هفته سوم مرداد

هفته مرگ و موسیقی

هفته پیش را هم همین‌طور آغاز کردیم و همین‌طور به میانه رساندیم. آغاز هفته خسرو سینایی را در سینما از دست دادیم و بعد به تماشای کنسرت آنلاین «شهر خاموش» کیهان کلهر نشستیم. آغاز این هفته نیز متاسفانه ماه‌چهره خلیلی را از دست دادیم و در ادامه به شنیدن دو آلبوم تازه منتشرشده از گروه بمرانی و علیرضا قربانی نشستیم؛ انگار، روزها، روزهای مرگ و موسیقی است، خاصه آن‌که همین حالا که این سطرها را می‌نویسیم خبرِ درگذشت یکی از اهالی موسیقی، داغ‌مان را تازه کرده است.

جمعه، ۱۷ مرداد

سینما

درگذشت ماه‌چهره خلیلی در لندن

ماه‌چهره خلیلی، بازیگری که او را با بازی‌هایش در سینما و تلویزیون و حالا به واسطه تمرکز بر ماجرای به‌دنیاآوردن فرزندش در ایران، به وطن‌دوستی می‌شناسیم، در ۴۴ سالگی و به دلیل ابتلا به سرطان درگذشت. پیکر او پنج روز بعد، در آرامگاهی به نام هندن در لندن به خاک سپرده شد. علی رستگار از او نوشته است.

شنبه، ۱۸ مرداد

موسیقی

انتشار پنجمین آلبوم بمرانی

سال ۱۳۸۷ بود که کارشان را از اجرا در کافه‌ها آغاز کردند اما در همه این یک دهه آنقدر پرطرفدار شدند که حالا هفته سوم مرداد، با انتشار پنجمین آلبوم رسمی شان، «احتمالا قهرمانی در کار نیست» آغاز شود. گروه موسیقی بمرانی را می‌گوییم.

دوشنبه، ۲۰ مرداد

سینما

باندراس در فهرست کرونا

آنتونیو باندراس، هنرپیشه اسپانیایی با انتشار پیامی در صفحه توییتر خود خبر داد که نام او را هم باید به فهرست بازیگرانی که به ویروس کرونا آلوده شده‌اند، بیفزاییم.

تئاتر و ادبیات

چخوف و ایران

آنتوان چخوف همچنان در ایران محبوب است؛ این را از انبوه کتاب‌هایی که درباره او نوشته و ترجمه می‌شود می‌توان دریافت. تازه‌ترینش هم کتاب «مقدمه کمبریج بر چخوف» نوشته جیمز.ن.لوئلین است که با ترجمه سعید درودی در انتشارات علمی و فرهنگی منتشر شده‌است.

سه‌شنبه، ۲۱ مرداد

موسیقی

انتشار آلبوم علیرضا قربانی

پیش از این چند قطعه‌اش را شنیده بودیم با این حال شنیدن همان قطعات به همراه قطعاتی جدید در ادامه پروژه «با من بخوان» در آلبومی به همین نام که دو روز است منتشر شده، از معدود مفرهای این روزهاست. آلبوم «با من بخوان» علیرضا قربانی را حسام ناصری آهنگسازی کرده‌است. توضیح بیشتر درباره این آلبوم هم در صفحه ۱۰ آمده است.

چهارشنبه، ۲۲ مرداد

موسیقی

درگذشت سهراب خراسان

سهراب محمدی، دوتارنواز و خواننده و یکی از اصلی‌ترین بخشی‌های کرمانج شمال خراسان در ۸۲ سالگی درگذشت. گفت‌وگوی صفحه ۱۱ امروزمان را با این هنرمند فقید بخوانید.

چهره هفته [ماه‌چهره خلیلی]

سلام بر فرشته

ماه‌چهره خلیلی در فیلم «سلام بر فرشتگان»

علی رستگار

سینما

پروین سلیمانی با بیش از نیم قرن فعالیت، در کلی فیلم و سریال خاطره‌سازی کرد و از بهترین نقش مکمل‌های تلویزیون و سینمای ایران بود که بازی به اندازه‌اش، جلوه و جلایی به آثار نمایشی می‌داد. در میان انبوه فعالیت‌های او، نقش‌ها و آثاری هم یافت می‌شد که حضور سلیمانی در آنها، ویژگی آنچنانی نداشت و انگار تنها به‌دلایل شغلی، بازی در آنها را قبول کرده بود. یکی از همین دست کارها بازی در نقشی کوتاه و تقریبا گذری در فیلمی از ایرج قادری در سال ۸۱ به نام چشمان سیاه بود. اما وقتی بدانیم این اولین حضور سینمایی و تصویری نوه دختری‌اش ماه‌چهره خلیلی است، آن‌وقت این حضور کوتاه و ظاهرا بی‌اهمیت، مهم و تعیین‌کننده به نظر می‌رسد.

در صحنه‌ای از فیلم، غزل (ماه‌چهره خلیلی) که خودش با مشکلات بینایی روبه‌روست و در آستانه نابینایی قرار دارد، زن سالمند و نابینایی (پروین سلیمانی) را می‌بیند که عصای سفید به دست قصد عبور از خیابان شلوغی را دارد، اما ماشین‌ها به او امان نمی‌دهند و حتی نزدیك است ماشینی با او برخورد کند. غزل با این‌که خودش هم حال خوشی ندارد، خطر می‌کند و به کمك زن نابینا می‌رود و او را از خیابان رد می‌کند. دعای زن که می‌گوید: «الهی که درمونده و عاجز نشی» بیش از این‌که دعایی دراماتیك و مبتنی بر قرینه‌سازی این دو کاراکتر باشد، در نگاهی فرامتنی، دعای خیر مادربزرگ مهربانی برای نوه جوانش است؛ ضمن این‌که همین صحنه را می‌توان به عنوان بازنشستگی سلیمانی و سپردن این میراث به نسل جدید و تازه‌نفسی از خانواده‌اش هم تعبیر کرد؛ هرچند این جابه‌جایی، باوجود تلاش‌هایی به لحاظ فنی و کیفی دستاورد ویژه‌ای برای سینما و تلویزیون نداشت. شاید اگر آن نمك و استعداد بازیگری مادربزرگ به نوه می‌رسید، آن‌وقت در ترکیب با آن حسن جمال، هم اتفاقات خوبی برای بازیگر جوان می‌افتاد و هم تلویزیون و سینمای ایران صاحب چهره‌ای مهم و تعیین‌کننده می‌شد.

ماه‌چهره خلیلی گرچه کارش را در سینما با فیلمی از ایرج قادری شروع کرد و بعد هم در سه سریال مهم و موفق تلویزیونی یعنی مختارنامه، در چشم باد و کلاه پهلوی بازی داشت و همین‌ها می‌توانست سکوی پرتاب او به عنوان یك بازیگر و حتی ستاره شدن باشد، اما این اتفاق نیفتاد و با وجود استمرار فعالیت بازیگری، جای نقش و فیلم سینمایی مهم و درجه یك در کارنامه خلیلی خالی ماند. نقش‌هایش در آن سه سریال بزرگ، تقریبا مکمل بود و دستاورد ویژه‌ای هم برای بازیگری بازیگر نداشت و خلیلی تنها توانست در برخی لحظات، خودی نشان دهد. در ادامه هم بخت با او یار نبود که نقش‌ها و فیلم‌های خوبی نصیبش شود تا استعداد احتمالی و آن میراث مادربزرگ را به کار گیرد. روند نزولی انتخاب نقش‌ها باعث شد خلیلی را در فیلمی چون قلب سفید قاصدك‌ها هم ببینیم که در مقطعی از آن به‌عنوان کم‌فروش‌ترین فیلم تاریخ سینمای ایران نام می‌بردند؛ فیلمی که می‌گفتند در اردیبهشت سال ۹۶ فقط ۸۴ هزار تومان در گیشه فروخت!

شاید ماه‌چهره خلیلی برای ارائه بازی بهتر و دیده شدن بیش از اینها در سینما، نیاز به کارگردان و فیلمنامه‌ای داشت که زیبایی، مهربانی، کلاس و وقار کلامی و رفتاری او را دست‌کم در فیلم و در قالب نقش، دستخوش تغییر کند. اما ظاهرا خلیلی امکان جدایی از این ویژگی‌های مثبت را نداشت که در زندگی با او عجین بودند. شاید دو نقشی که در مرگ کسب و کار من است و سلام بر فرشتگان بازی کرد، بهترین بازی‌های خلیلی باشند؛ در اولی نقش زنی رنجور به نام مرضیه را داشت و مجالی برای بروز زیبایی‌اش نبود و در دومی هم زیبایی و مهربانی‌اش را در فیلمی کودکانه و در نقش فرشته زندگی بخش به نام جان‌جان خانوم، به‌درستی به‌کار گرفته بودند. اما به جز اینها، تقدیر بود که ماه‌چهره خلیلی را نه به عنوان بازیگری ویژه، بلکه به عنوان انسانی دوست‌داشتنی و مهربان و اهل خانواده به خاطر بسپاریم. کسی که باوجود سال‌ها زندگی در خارج از کشور، عاشق ایران بود و فرزندش را همین‌جا به دنیا آورد و عشق و علاقه‌اش به بچه‌ها به اندازه‌ای بود که حتی قبل از مادر شدن، حسابی از خجالت یك پدر ناحسابی که بچه‌اش را کتك می‌زد، درآمد.